

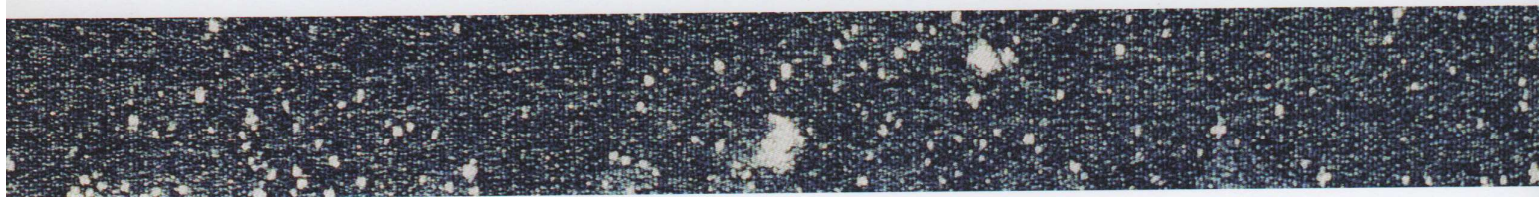
SZÖVÖTT IDŐK
HEGYI IBOLYA

WOVEN TIMES
IBOLYA HEGYI

TARTALOM | CONTENTS

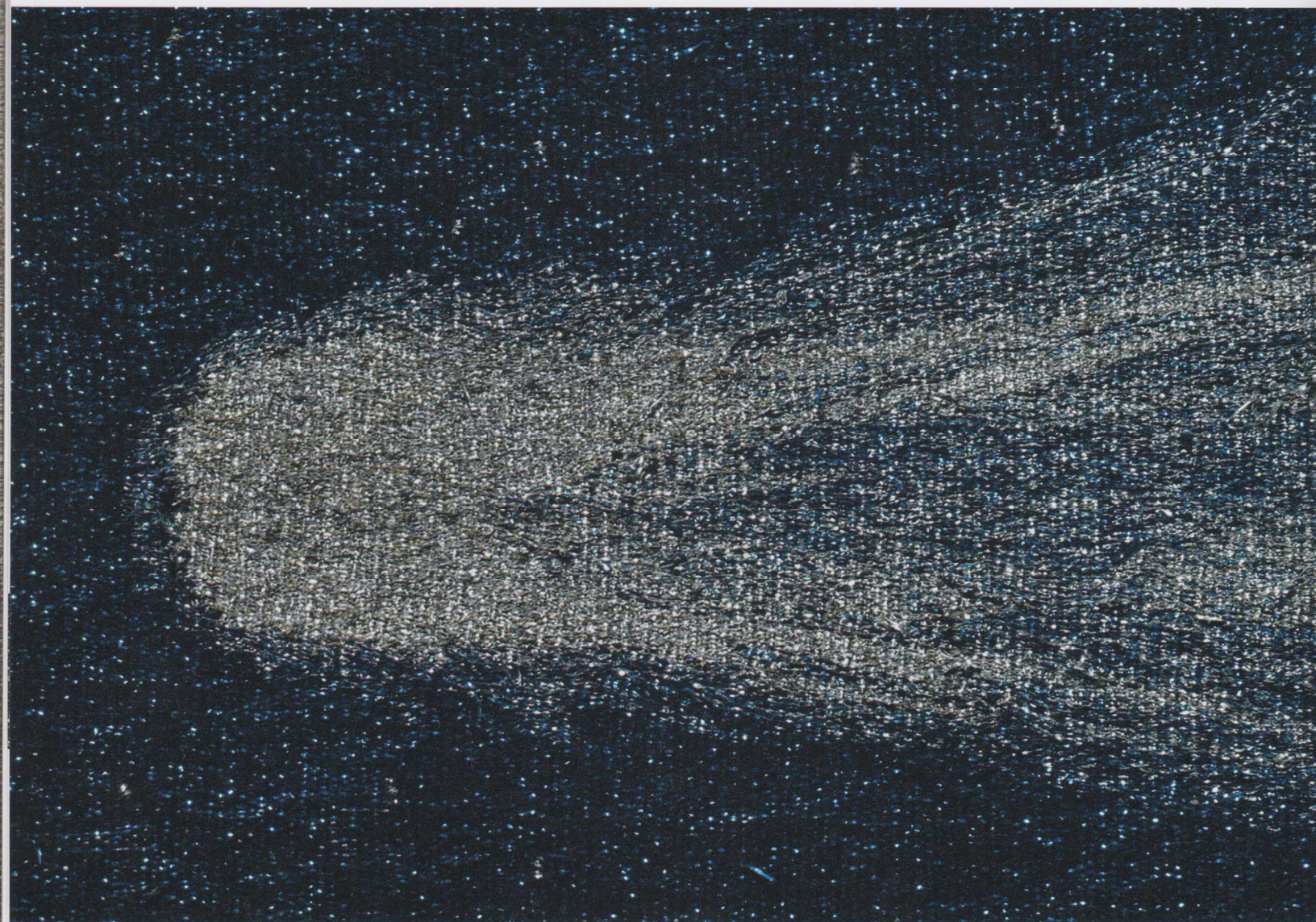
- 7 ELSJE JANSSEN THE TAPESTRY ART OF IBOLYA HEGYI: SILENT POETRY
- 7 ELSJE JANSSEN HEGYI IBOLYA KÁRPITMŰVÉSZETE: HANGTALAN KÖLTÉSZET
- 9 HEGYI IBOLYA SZÖVÖTT IDŐK
- 10 IBOLYA HEGYI WOVEN TIMES
- 35 ANDRÁS EDIT HEGYI IBOLYA KÁRPITMŰVÉSZ (1953-2016)
- 36 EDIT ANDRÁS IBOLYA HEGYI TAPESTRY ARTIST (1953-2016)
- 41 SEMSEY RÉKA RENDSZEREZŐ MŰVÉSZET
A MAGYARORSZÁGI KÁRPITTÖRTÉNET-ÍRÁS VÁZLATAI HEGYI IBOLYA ÉLETMŰVÉBEN
- 42 RÉKA SEMSEY SYSTEMIZED ART
OUTLINES OF A HISTORIOGRAPHY OF HUNGARIAN TAPESTRY ART IN THE OEUVRE OF IBOLYA HEGYI

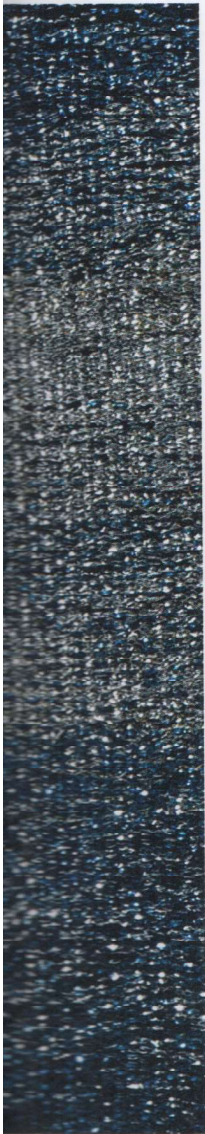

- 51 HEGYI IBOLYA EURÓPA SZÖVETE
- 52 IBOLYA HEGYI WEB OF EUROPE
- 59 KONTSEK ILDIKÓ AZ ALKOTÁS IDEJE | HEGYI IBOLYA
- 60 ILDIKÓ KONTSEK A TIME FOR CREATION | IBOLYA HEGYI
- 67 THOMAS CRONENBERG VISSZATEKINTÉS | A SZÖVÖTT IDŐ MŰVÉSZE
- 68 THOMAS CRONENBERG A LOOK BACK | THE ART OF WOVEN TIME
- 77 ANN LANE HEDLUND HEGYI IBOLYA
- 78 ANN LANE HEDLUND IBOLYA HEGYI
- 85 REBECCA A. T. STEVENS HEGYI IBOLYA | SZEMÉLYES VISSZAEMLEKEZÉS
- 86 REBECCA A. T. STEVENS IBOLYA HEGYI | A PERSONAL REFLECTION

- 93 SCHULCZ KATALIN HORDOZHATÓ ARANYKOR | SZEMÉLYES UTÓHANG
- 94 KATALIN SCHULCZ A GOLDEN AGE WE CARRIED IN US | A PERSONAL AFTERWORD
- 99 ÉLETRAJZ | BIOGRAPHY
- 105 MŰVEK JEGYZÉKE | LIST OF WORKS

ELSJE JANSSEN

THE TAPESTRY ART OF
IBOLYA HEGYI: SILENT POETRY

Drops of Water

Storm

Subtle Clouds

Stillness

Sensitive Vibration

Infinite Galaxy

Twinkling Gold

Contemplation

Warm Touch

Time – Timeless

Supernatural Equilibrium

Calmness

Visualising

Peaceful Nature

Sophisticated Balance

Modesty

Woven Pixels

Silent Poetry

ELSJE JANSSEN

HEGYI IBOLYA KÁRPITMŰVÉSZETE:
HANGTALAN KÖLTÉSZET

Esőcseppek

Vihar

Áttetsző felhők

Csend

Érzékeny rezdülés

Végtelen galaxis

Aranyló ragyogás

Szemlélődés

Meleg érintés

Idő-időtlenség

Természetfeletti kiegyenlítődés

Nyugalom

Teremtő képzelet

Békés természet

Kifinomult egyensúly

Mérték

Szövött képpontok

Hangtalan költészet

FORDÍTOTTA: SZÁSZ ANNA

Sok éves barátságunk során úgy tekintettem Ibolyára, mint „arany lányra”. Ez egy angol kifejezés az Egyesült Államokban, olyan kiteljesedett nőket neveznek így, akik sikeresek és akiket tisztelnek. Ez a kép transzatlanti e-mailezéseink, fotó-, jegyzet-, katalógus- és ajándékcseréink, valamint alkalmi találkozásaink során alakult ki bennem. A kapcsolatunk, publikációi és kiállításai révén mutatkozott meg számomra Ibolya sokszínűsége – mint kifejező művész, tudatos diák, kétkedő tanító, nagyszerű szervező és beszélő és kiváló megfigyelőképességű kurátor. Az „arany lány” eufemizmusa a személyiségéről is tanúskodik, mely nagylelkűsége és pezsgő energiája révén úgy ragyogott, mint a felkelő nap, mint egy arany gömb, felmelegítve másokat jelenlétével. Szeretnék megosztani néhány részletet, mely rávilágít arra, mit adott nekem Ibolya 2002 és 2015 között, amikor mindketten benne voltunk a nemzetközi kárpit sűrűjében. A már említett szerepek mellett ebben az időszakban Ibolya egy ideig a Magyar Kárpitművészek Egyesületének alelnöke volt, én pedig a Kárpittanulmányok Gloria F. Ross Központjának igazgatója Tucsonban, Arizonában (1996-tól 2013-ig).¹

Ibolya 2002 nyarán, Vancouverből mutatta meg nekem ragyogó, absztrakt „Időjárásjelentés” című kárpitját, amikor vele együtt három prominens magyar művész mutatkozott be az American Tapestry Biennial 4 keretei között a Richmond Art Gallery-ben. Az eredetileg a Szépművészeti Múzeumban 2001-ben rendezett „Kárpit” kiállításon szereplő műveket Kanada Brit Kolumbia provinciájában a „Convergence” biennálé kapcsán állították ki, ahol az amerikai „Handweavers Guild” több ezer tagja tekintette meg. Mindennél jobban vonzott engem Ibolya nagyszerű műve, többször is elmentem a galériába, hogy tüzetesen szemügyre vegyem. Minden textilt formai szempontból szoktam elemezni, de számomra Ibolya bonyolult műve megfeszítően tűnt; fémes anyagai mintha csillagporból lettek volna. Hogy csinálta ezt? Később könnyedén elmagyarázta, de nem azt, hogy hogyan, hanem hogy miért így szőtt. Egy elemzésében az „Időjárásjelentés–H2O” (2005) kárpitról azt írta, itt azzal próbálkozott, hogy „megragadja a forrásokat, áramlatokat egy röpké pillanatban, hogy megmutassa a metamorfózisokat, amelyek felettünk, az atmoszférában mennek végbe”. Rejtélyes technikái nyitottak utat művészi kifejezése számára.

A 2002-es kiállítás idején találkoztam Ibolyával rövid időre a zsűfólásig telt galériában, ahol tolongtak az ünneplők. Simára vágott hajának és krémfehér-fekete öltözkészékének aszimmetriája hibátlanul illeszkedett atmoszferikus szövésébe és elméletvezérelt gondolataiba – ez tiszta és posztmodern hatás. Az egyik csendes sarokban folytatott beszélgetésünk során tértünk rá egyik legfontosabb témájára, hogy az egyéni szövők őrizték meg függetlenségüket a tervezőktől és utasítsák el az általuk tervezett projekteket. Megtanultam, hogy ő, saját szavaival élve „az újjászületett autonóm kárpitmozgalom aktív ügynöke”. Érveit olyan könnyedén támasztotta alá történelmi eseményekkel és folyamatokkal, mint amilyen könnyedén szőtt.

2002-es beszélgetésünk során Ibolya elmondta, hogy az amerikai George Kubler művészettörténész és 1962-es „Az idő formája” című könyve meghatározó volt számára. Gyakorló és író művészként úgy találta, hogy Kubler gondolatai a hetvenes évek Magyarországnak a történelemről tudomást venni nem akaró kultúrpolitikája ellenszerét jelentik. A hetvenes évek elején magam is tanulmányoztam Kubler munkáját, és lenyűgözött, hogy Ibolya az új évezredben is meghatározónak tekintette. A szerző sok ötlete közül különösen érdekesnek találta, hogyan nőnek ki a technológiákból

¹ Habár a Kárpittanulmányok Gloria F. Ross Központja (GFR) 2013-ban bezárt, Gloria F. Ross szakmai anyagai ma már az Amerikai Művészeti Archivumokban található a Smithsonian Institutionban, Washington, DC-ben, GFR könyvtára és apró karterékjai pedig az Avenir Museum of Design and Merchandising at Colorado State University birtokába kerültek, a coloradoi Fort Collins-ba.

During our dozen years of friendship I came to think of Ibolya Hegyi as a “golden girl,” an English idiom in America that refers to an accomplished woman who is successful and admired. This image was forged from our trans-Atlantic exchange of notes, emails, photos, catalogues, and small gifts, plus occasional visits together. Through our correspondence and her publications and exhibitions, Hegyi’s many-faceted roles emerged for me—an expressive artist, thoughtful student, inquiring scholar, gracious organizer and speaker, and perceptive curator. The moniker of golden girl also speaks about her as a person whose generosity of spirit and effervescent energy shone like a rising sun, a golden orb warming others in her presence.

I’d like to share a few vignettes that describe some of what Ibolya Hegyi gave to me during the years from 2002 to 2015 when we were each absorbed by the international world of tapestry. During this period, in addition to the roles I mention below, Hegyi served as Vice President of the Association of Hungarian Tapestry Artists from 2001 to 2007. I served as executive director for the Gloria F. Ross Center for Tapestry in Tucson, Arizona, from 1996 to 2013.¹

Ibolya Hegyi showed her shimmering abstract tapestry, *Weather Report*, in Vancouver during summer 2002, when her work and that of three other prominent Hungarian weavers appeared in the American Tapestry Biennial 4 at the Richmond Art Gallery. Originally represented in the 2001 “Kárpit” exhibition organized at the Budapest Museum of Fine Arts, the Hungarian works traveled to the Canadian province of British Columbia for the biennial “Convergence” conference, where several thousand members of the Handweavers Guild of America viewed them. More than any other work in that international show, Hegyi’s stellar woven work drew me into the gallery for repeated examination. Even with a penchant for formal textile analysis, for me its subtle structure appeared inscrutable; its metallic materials seemed made of stardust. How did she do this? Later, the artist aptly described not how, but why she wove in this manner. Of the related tapestry, *Weather Forecast-H2O* (2005), she wrote that these were her attempts “to capture emanations and currents, namely a fleeting moment, a metamorphosis playing out in the atmosphere above us” (“Ibolya Hegyi: Tapestry Art in Hungary” ms., no date, p. 3). Her enigmatic techniques paved a pathway for expression.

During the 2002 show, Ibolya Hegyi and I met briefly in the gallery, crowded with exuberant celebrants. The asymmetry of both her stylishly blunt haircut and tailored black and cream clothing fit seamlessly with her atmospheric weaving and her theory-driven ideas—a clean post-modern take. Our conversation in a quiet corner turned to one of the weaver’s pressing issues—the importance of individual tapestry artists to remain independent of designers and to reject projects designed by painters. I learned that she was, in her own words, an “active agent of the newly reborn autonomous tapestry art [movement]” (2008 dissertation abstract, p. 5), whose arguments could employ historical events and trends as adeptly as she could interlace woven threads.

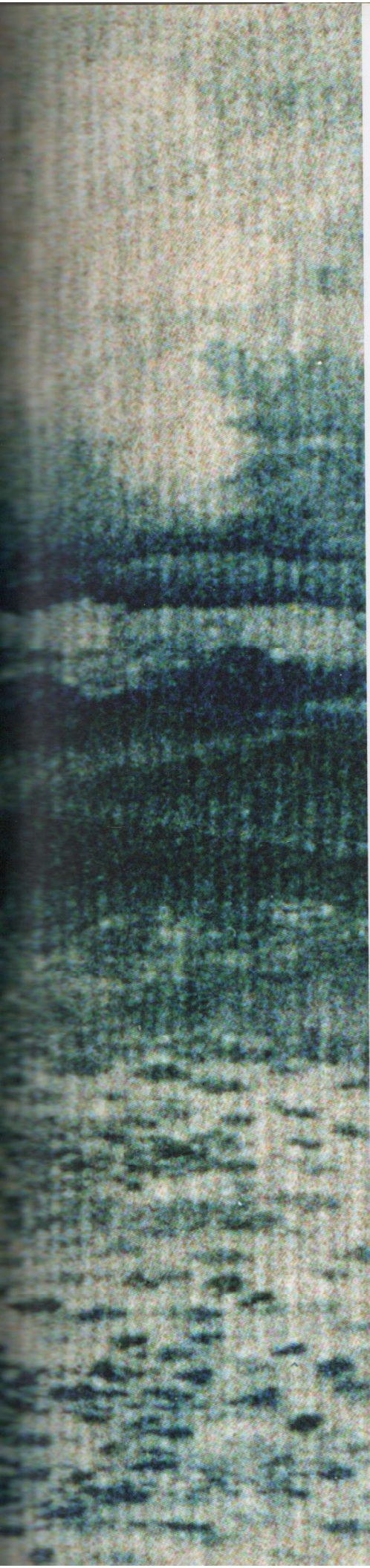
In our 2002 conversation Ibolya told me that the work of American art historian George Kubler—and in particular his book, *The Shape of Time* (1962)—was formative for her. As an artist and writer, she found in his ideas a significant antidote to the previous a historical era of the 1970s when Hungarian “cultural policy” dominated the arts and all else. I studied Kubler’s work

in the early seventies and was impressed that Hegyi found it relevant in this new millennium. Among his many ideas, she was impressed by his views regarding new stylistic sequences in art growing

¹ Although the Gloria F. Ross Center for Tapestry Studies (GFR) closed its doors in 2013, the professional papers of Gloria F. Ross are now housed in the Archives of American Art, Smithsonian Institution, in Washington, DC, and the contents of the GFR Center’s library and ephemeral files were donated to the Avenir Museum of Design and Merchandising at Colorado State University, Fort Collins, Colorado.

új művészeti és stilisztikai módszerek, sorrendek, pontosan olyan megvalósításban, ahogy azt ő az „Időjárás” sorozatában tette, szélesítve az „esztétikai gondolkodást”. Később ezt a gondolatot így foglalta össze: „az én nézőpontom szerint ezeknek a mechanizmusoknak köszönhető, hogy a kárpitban is megjelentek új szövési stílusok, melyek magukban foglalják azt az egyéniséget, mely azokat létrehozta, éppen úgy, ahogy az irodalomban bizonyos mondatok, szófordulatok és művészi eszközök magukkal hordozzák és feltárják az író egyéniségét”.

2003-ban aztán egy hosszabb e-mail levelezés-folyam jött létre köztünk, Ibolya DLA doktorjelölti időszakában, melyet a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen (MOME) töltött Budapesten. Ő volt a diák, én pedig az egyik témavezető, de még fontosabb volt, hogy már kölcsönösen tiszteltük egymást mint kollégák. Az 1978-as Iparművészeti Főiskolán (ma: MOME) szerzett oklevele nyomán érett művészként tűnt fel, de most már felkészült ambiciózus szellemi kalandjaira. Az eredetileg „A kárpit új nyelve” című disszertációja végül „Az idő szövete: Az európai tradíciójú szövött kárpit pozícióváltásai és metamorfózisa az ezredfordulón” címet kapta, rájátszva kicsit Kubler „Az idő formája” című művére. Ebben a dolgozatban azt a kérdést tette fel Ibolya, hogyan fordulhatott elő, hogy a királyi paloták falait díszítő, egykor fennkölt műfaj a festészet és más szépművészetek tehetséges szövőlánnyá silányuljon. Ibolya nyomon követte a kárpit alkonyát, és nagyra értékelte a William Morris idejében tevékenykedő független kárpitművészeket, és végül a csúcsra emelte az új évezred önálló kárpitművészeit. Értekezését végül sikeresen védte meg 2008-ban, könyv formájában 2012-ben adta ki.

2008 őszén ismét rövid, de emlékezetes találkozóm volt Ibolyával és férjével, Lászlóval, amikor Párizsban voltunk az European Contemporary Tapestry and Textile Art (ECTTA) konferenciáján. A Fondation del Duca nagy szalonjában Ibolya színes előadást tartott a Magyarországon több művész közreműködésével készülő munkákról, előadását az ECTTA közönsége igen jól fogadta. Négy fő művet mutatott be. Elsőként a „Himnusz” installációt, melyet az akkor még romos budavári Sándor-palotában mutattak be 1996-ban, mások munkái között ott volt Ibolya aranytónusos, három részes műve, amely a tokaji borvidékre reflektált. A második a „Kárpit határok nélkül” kiállítás volt, egy zseniális történelmi térkép melyet 46 művész munkáiból állítottak össze. Továbbá szó volt még a 2000. évi „István király és műve” installációról és a 2006-os „Corvin kárpitokról”. Előadását közeli kolléganőjének és mentorának, Dobrányi Ildikónak ajánlotta, aki abban az évben hunyt el.

out of technical innovation, just as she had done in her "Weather" series, broadening the boundaries of "aesthetical thinking." Later she asserted, "In my view, it is thanks to this mechanism that new styles of weaving have made their appearance in autonomous woven tapestry art, bearing in themselves the individuality of those creating them, in the same way as in literature certain sentence structures, turns of phrase, and artistic devices bear and reveal the individuality of the writer" (2013:50).

Beginning in 2003, we developed a steady volley of emails during Hegyi's candidacy for the Doctor of Liberal Arts degree at the Moholy-Nagy University of Art and Design (MOME) in Budapest. She was the student and I an advisor but, more importantly, we had already established respect for each other as colleagues. Her 1978 degree from the Academy of Applied Arts (which became MOME), had prepared her as a polished practicing artist; now she was eager for ambitious intellectual pursuits. Originally titled "The New Language of Tapestry," her final dissertation became "The Web of Time: European Tapestry's Artistic Metamorphoses at the New Millennium," playing off Kubler's *The Shape of Time*. In this work, she questioned how tapestry, once an illustrious royal art with mural proportions, could have fallen so low as to become a craftily handmaiden to painting and other fine arts. She traced the decline of tapestry's status, admired the independent tapestry weavers of William Morris's time, grappled with modernist perspectives, and finally championed the innovative weaver-as-artist of the New Millennium. Ibolya Hegyi successfully defended her dissertation in 2008 and published it in Hungarian in 2012.

In autumn 2008, Ibolya, her husband Laszlo Valy and I again had memorable, if brief, visits together, while we attended the European Contemporary Tapestry and Textile Art (ECTTA) conference in Paris. In the grand salon of the Fondation del Duca, Dr. Hegyi presented an illustrated talk on multi-artist tapestry projects in Hungary, well-received by ECTTA audience. She described four major undertakings. First, the *Anthem* group installation (1996) within the ruined Sandor Palace of Buda Castle, where her own gold-toned triptych, reflecting the vineyards of Tokaj, hung among works by others. Second, a community tapestry represented by *Tapestry Without Borders* (1996), an ingenious representation of an historic map by patchworking together separate tapestries from forty-six artists. And finally, she spoke of the communally woven works, *Saint Stephen and His Work* (2000) and the *Corvinus Tapestries* (2006). She dedicated this talk to her mentor and close colleague Ildiko Dobranyi, who had died earlier in the year. On a personal note, I always eagerly awaited this consummate artist's annual New Year's cards that sometimes arrived, like her beautiful catalogues and books, in meticulous packaging via snail mail; at other times they came via emails with digital imagery. Either way, these included her warm greetings in sparkling gold ink with gilt fabric inserts or evocative photographs. After she completed her degree, she presented me with her thanks in the unexpected form of an elegant box of Hungarian marzipan treats, each wrapped in gold foil, the box tied with a streak of metallic ribbon. How like Ibolya Hegyi! Our last correspondence occurred in early 2015, two years since Ibolya had begun to battle cancer and one year before it would take her (March 14, 2016). She proudly shared links for the new website of the Ildiko Dobranyi Foundation, for which she served as a prominent curator and editor. She once again sent a shining New Year's card, as chic and sophisticated as herself. This time she featured images of an experimental work, *Golden Age*, which contained optical fibers used in high-speed communications as her thread and metallic flecks that represented the trickling of sand grains. Her embedded message was significant—time was running out.

Throughout her artistic career, Ibolya Hegyi returned to the theme of fleeting time over and over. Of one tapestry, Edit Andras has written, "The work *Weather Report* renders graspable a single moment in weather conditions, which change rapidly, bringing to a common denominator a time dimension earlier handled as two extremes: weather changing minute by minute and the slow work of weaving" (2013:56). Now, it is as if a cloud has passed over the sun, setting on Ibolya Hegyi's accomplished and promising life—a loss to us all. Still, an undeniable golden glow lives on through her indelible work with woven metallic threads, through her carefully wrought words and daring collaborative projects, and through those who regard and will learn from this talented artist's contributions.

Személy szerint mindig nagy izgalommal vártam ennek a kiváló művésznek az újévi üdvözlőlapjait, katalógusait vagy könyveit, melyek gyönyörű csomagolásban érkeztek a csigalassúságú postával. Máskor e-mail formájában érkeztek meg, digitális képekkel. Bárhogy volt is, mindig csillogó arany tintával voltak írva és szép anyagokkal vagy fényképekkel együtt érkeztek. A doktori védés után Ibolya szokatlanul fejezte ki köszönetét, egy doboz magyar marcipándesszerttel, amelyben az édes-
ségek arany fóliába voltak csomagolva, a doboz pedig fémes masnival volt átkötve. Ez annyira jellemző Ibolyára!

Utolsó megbeszélésünkre 2015 elején került sor, Ibolya ekkor már két éve küzdött a rákkal, egy évre rá pedig eltávozott. Büszkén osztotta meg a Dobrányi Ildikó Alapítvány új weboldalát, melynek ő prominens kurátora és szerkesztője volt. Újfént egy ragyogó újévi üdvözlőlapot küldött, választékosat és különlegeset, mint ő maga. Ezúttal „Aranykor” című kísérleti munkáját mutatta be, ebbe a nagysebességű kommunikációban használatos üvegszálakat épített be a fémes szálak mellé, melyek pergő homokként jelentek meg. A tudat alatt küldött üzenet világos volt – fogytán az idő. Művészi munkája során Hegyi Ibolya mindig visszatért fő témájához, és ez a múltó idő volt. Az egyik kárpitról András

Edit írja: „Az Időjárásjelentés című munka megragadhatóvá teszi az időjárás egyetlen pillanatát, amely pillanatok egyébként gyorsan változnak, közös nevezőre hozva két szélsőséges időfolyamatot: az időjárás rendkívül gyors változását, és a szövés lassú munkáját.” Most mintha egy felhő menne el a nap előtt, úgy hunyt ki Ibolya eredményes és ígéretes élete is – mindannyiunk számára veszteség. De így is tagadhatatlanul ott fénylik arany színekben mindnyájunkban felejthetetlen munkája, szőtt fémszálai, óvatosan kiválasztott szavai és merész, közös munkára épülő projektjei – azok révén, akik nagyra tartják és tanulnak ennek a tehetséges művésznek a munkájából.

